

I Horisonten.

Roman

af

Freiderich Freiderich.

(Fortf.)

„Og De har i Grevindens Brev besigtet Grev Warberg?”

„Ja, for at erkjendte mig om hans Besindende,” sagde Kurt.

„Ah, nu begynder jeg at begribe Sammenhængen. Overtstabslæge v. Artl gjør Grevinden sin Spørgning; han anser Grevinden for sin Medbejler, og Grevinden maatte virkelig ogsaa besidde ringe Smag, hvis hun ikke gav Warberg Fortrinnet. Artl bekræfter nu, at De kan Ståde ham; derfor er han forbitret paa Dem.”

„Paa mig?” udbød Kurt forundret.

„Ja sikkert! Han betragter Dem som Grevindens Skriver og viljelste Bærst. Men, hvad værre er, bagved Sønnen staar Moderen, og hennes temmelig trukfede Formuesforhold gjør naturligt Krav paa, at hans Søn bliver rigt gift. Han besidder som Overtstabslæge megen Indsigt, og ogsaa overfor Politiet, og den Grund bliver De forfulgt. Den Plan er ikke daarlighedsomt, hvis det kunde lykkes ham at faa Dem arresteret i nogle Maaned, thi saa vilde De da ikke kunne ståde i den Tid.”

„Tror De virkelig, at Regjeringsraaden skulde have et saadant Dulle?”

„Jovist tror jeg det! Han har givet Statsretten det Baalag at sætte Dem under Anklage for Deres lille Skrift, og kun den Omstændighed at Retten ikke i dette har funbet noget Holdepunkt til en Anklage, har forhindret dette, thidet vilde være meget ubehageligt for Regjeringen, hvis De blev anklaget og frikendt. Paa saadanne onde Anklager kan Regjeringen ikke stole; thi den har dog endnu Frihed til sine egne Retssanktioner.”

„Hvorfor ved De alt dette?” spurgte Hagenborg forundret.

„Holdt, min Ven, det er mine Redaktionshemmeligheder. De er endnu ikke saa meget fortrolig med Bladvæsnet, at De skulde vide, at ethvert Blad af Betydning ogsaa har sine Bæner i Modstandernes Vej. Den reaktionære Vind er dog ikke faret igjennem alle Embedsmænds Hoveder. De frisindedes Tal iblandt dem er ikke ringe, de tør dog ikke lade deres Sidelag træde offentlig frem, og jeg vil ikke forraade dem. Men De ser mig saa bedrøvet ud. Dertil har De ikke Anledning, da De forelsbig intet har at befrøge. Og var det virkelig saa slemt, hvis De en Gang for nogle Uger skulde gjøre Beskæftigelse med Jægerslet? Der kommer, naar man saaledes tvungen sidder alene, ofte underlige Tanter. Og hvad forbereder De Dem til? Deres Løbekurs som Lærer er afbrudt, Grevinden er meget indtaget for Dem, men selv om De skulde lade denne Stilling, kan jeg dog al Tid tilbage Dem en saadan Gage ved mit Blad, at den fuldstændig vilde rive Dem ud af Bedrøvelse for Fremtiden.”

Albans Tale gik hurtig igjennem Kurts Hoved, da han begav sig hjem. Det var ikke hans Stillings Sikkerhed, som han tænkte paa, i hans Jæder opsigte ganske andre Billeder. Han tænkte paa Selma. Han elskede hende. Endnu havde han ikke med noget Ord forraadt hende, hvad der foresig til hans Hjerte, men han følte, at han uden hende ikke kunde haabe paa nogen Lykke. Hun var allerede fast ved sig sammen med alle hans Drømme.

Som et Rødtbjørn i den stjerne Horisont opstod der en Betænkelighed hos ham Selma var opvokset i en Kreds, der i aandelig Retning stod sig imod ham. Han havde ikke talt med hende om sine frivillige Jæder; hun stod for ham som en opfyldende Blomst, der ikke spærger, hvorhen Bunden gaar, men kun sorgløs bader sig i Solstuen; men han vidste, at hendes Moder holdt fast ved den Ide, som hendes afdøde Hustru havde, hvilke Jæder stod fjendelig over for hans. Og var det ikke naturligt, at Moderen ogsaa i den Henseende vilde søe Indsigt paa sin Datter. Han erindrede sig, med hvilken Fortrækkelse Selmas Moder havde meddelt ham, at Politiet havde spurgt efter ham, det var for ham som om de Dine siden den Tid havde set en Stempel hos ham.

Med en frygtsom Røst steg han op ad Trappen til sin Vopæl. Da han vilde træde ind i den, kom Selmas Moder ham i Møde med Løjtnant von Dehringen. Uvilkaarlig studiede han. Med en flygtig Blik skynede han sig videre, og bemærkede ikke en Gang, hvorledes Løjtnanten gjengældte hans Hilsen med et ringeagtende Nedsigt.

„Hilfset gik han ind paa sit Værelse; Selma traadte straks derefter ind og bad ham om at følge med hende. Stilsittende fulgte han med.

„Hr. Doktor, jeg maa bede Dem om Deres Dom,” sagde Selma til ham, da de var traadte ind i Modersens Værelse. „Jeg har saa hurtig fuldendt Grevindens Brev, altdrig har jeg malet saa hurtigt, og nu kommer der paa en Gang den Betænkning hos mig, om jeg ogsaa har truffet Grevindens Smag.”

Hun traadte hen til Bordet og fremtog en Brev af sint Elfenben med et meget pragtfuldt Maleri.

„Ah!” trængte sig uvilkaarlig over Doktor Hagenborgs Læber.

Det var ingen Bløstebuk, som hans Blik hvilede paa, det var en ukunstlet Samling af Græs og grønne Blade, imellem hvilke nu og da en forglemmige tittebe frem. Smukkere kunde ingen Buket se ud. Det lignede en af dem, som Børn legende plukker ved Vejen og holder ordnet i deres Haand. Og dog, hvilken kunstnerisk Sammenstilling, hvilken naturlig og sirlig Udpræelse. Hvor Græsset saa let ud,

halvt visent eller nedtraadt, hvor Spidserne af Markblomsnerne bojede sig, hvor et troligt Jordbærblad tog sig ud imellem de forskellige Afstigninger af det grønne, hvor et solbrændt Egeblad lysende traadte frem. Det hele saa lystigt og let og saa færdigt! Det var som om et Vandpuft maatte bevæge de sine Græsstraa, som om de sirlige Blomsterfolber paa Græsset maatte bøje sig ved den mindste Bevægelse med Haanden. Og hvilken kunstnerisk, let Ro var der ikke udbredt over det hele!

„Jeg er henrykt!” raabte Kurt uden at vende sit Blik fra Maleriet.

Han saa ikke, hvilken Rødme, der skød op i Selmas Kinder.

„De tror, at Grevinden vil synes om denne simple Buket?” spurgte Vigen undselig. „Min Moder mener, at det er for lidt farver deri, det hele falder saa lidt i Øjnene.”

„Grevinden vil blive lige saa henrykt, som jeg er det,” svarede Kurt. „Jeg beklager kun det ene, at De kun har malet denne Buket paa en Biste.”

Han saa paa Selma og bemærkede den glade Rødme, der var paa hendes Kinder. Hans Næs havde glædet hende, da hun vidste, at den var ærlig.

„Jeg har kun fulgt min Lyst, men jeg var dog bange for, om jeg ogsaa havde truffet det rigtige,” sagde Selma og sænkede Blikket.

„Hvæl, følg al Tid Deres egen Tilføndelse,” sagde Kurt uden at ane, hvilken Tvetydighed som hans Ord indeholdt.

Selma tav og saa drømsende hen for sig.

Kurt havde aldrig set hende saa smuk før. Hun lignede en Skooblumst, paa hvilken der for første Gang falder en fuld Solstraa.

„Hvæl, jeg mødte Løjtnant von Dehringen, da jeg kom — De kender ham?” spurgte han.

Selma rettede det let sænkede Hoved i Vejret og saa roligt paa Kurt.

„Ja,” svarede hun. „Vi har nylig lært ham at kende i et Selskab, han har gjort os sit Besøg og gjentaget dette i Dag.”

I dette Øjeblik traadte hendes Moder ind. I hendes Ansigt laa der noget strengt og koldt.

Kurt udtalte sin Beundring over Selmas smukke Maleri.

Selmas Moder syntes paa en Gang at være bleven noget mindre indtagen i hendes Datter Talent.

„Mig forekommer Buketten saa simpel,” svarede hun.

„Jeg finder den vidunderlig,” sagde Kurt. „Vaade ved Simpelheden, i den selvalgte Indskrænkning og ved den ægte kunstneriske Udpræelse bemærker man Deres Datters store Talent.”

Disse Ord syntes ikke at gjøre noget Indtryk paa Fruen.

„Det er Anstuelser, Hr. Doktor,” svarede hun med kold Stemme. „Jeg gjør mig ikke til af at være Kunstskjender, men jeg siger kun, at en Dame benytter Bistens fortrinvis om Afstene, og om Afstene forlanger man Farver.”

Kurt gjensvarede ikke. Han syntes i disse rolige, kolde, afværende Ord tydeligt at bemærke, at Løjtnant v. Dehringen havde omtalt ham paa en ringeagtende Maade.

„I alt Fald vil Grevinden blive meget henrykt over Bisten, og dermed opfylder den sin Bestemmelse,” bemærkede han.

Selmas Moder betragtede sig dog endnu ikke, hun syntes at være meget mistemt, hvad Kurt aldrig før havde bemærket hos hende.

„Min Datter er Grevinden Tak stiltig, ellers vilde hun vel ikke have malet Bisten,” udbød hun.

„Hvorfor ikke? Grevinden har en levende Interesse for Kunst og en sin Fortaalte af denne,” sagde Hagenborg.

„Hr. Doktor, jeg finder det begribeligt, at De er saa indtaget i denne Dame. Andre er det ikke og holder hende for lige saa forfængelig som Koket.”

„De, som siger det, kender hende ikke,” raabte Kurt.

„Den modfattede Betredelse over for hende lader sig maale med mere Berettigelse gjøre.”

Selmas Moder trak tvilende paa Skuldrene.

„Jeg ved kun, at allerede flere af disse Grunde har trukket sig tilbage fra hendes Salon,” svarede hun.

Kurt troede i disse Ord at fornemme Løjtnant v. Dehringen; denne havde stillet Sagen i det rette Lys, hvis han havde fortalt, at Grevinden havde fræbedt sig hans fremtidsrige Besøg. Kurt vilde ikke fortælle det, fordi han syntes, at det vilde være for smaaligt. Selmas Moder maatte dog snart selv komme til at erkende Dehringens Overtstabslæge og indre Hulhed.

Han var dog meget forstemt, da han igjen traadte ind paa sit Værelse.

Fruen syntes at være meget indtaget i Løjtnanten; hvis det nu ogsaa lykkedes denne at indmigre sig i Selmas Hjerte? Han var meget rig, og Kurt kendte Pengenes store Magt.

Ertertentkom gik han op og ned i Værelset. Lufsten forekom ham koolm, og han lukkede Vinduet op for at faa Afkøling. Han satte sig ned ved Skrivebordet og tog en Bog i Haanden, men hans Dine hvilede paa denne uden at læse. Spørgsmaal paa Spørgsmaal trængte sig op hos ham. Hvorfor havde Selma ikke talt et eneste Ord for at tage sit eget i Forsvar? Hvorfor havde hun ikke talt godt om Grevinden, hvis Venlighed hun dog kendte? Skulde ogsaa Løjtnantens Onndomme have øvet nogen Indsigt paa hende?

Han lagde Bogen til Side, greb sin Hat og forlad Værelset og Huset. Hurtig gik han igjennem Gaderne for at naa ud af Byen, og først da han var kommen ind i Skoven nær ved denne, fagtede han sine Strid. Men heller ikke her aandede hans Bryst lettere. Var det ikke, som alle havde sammenhvoret sig indod ham? Gehejmeraden forsøgte at gjøre ham politisk fordægtig, hans Søn talte med Ringeagt

om ham, Løjtnanten trængte sig imellem ham og Selma. I Forbitrelse lagtede han sine Hænder, uvilkaarlig løftede han truende sine Arme, der straks derpaa igjen modløs at lade dem falde, da han maatte tilstaa for sig selv, at hans Kraft i Te slog til over for den hemmeligt imod ham rettede Siad. Hvorledes skulde han optræde over for sine Fjender?

Han slog ind paa en Omvej, fordi han der ikke vilde træffe saa mange Venner; han vilde være alene med sin Bedrøvelse. Men denne Vej løb snart igjen ud til Hovedgaden. I samme Øjeblik som han kom ud paa denne, faldt hans Dine paa Grevinden, der var ledt af Marushka og Døestabslæge von Artl.

Hilsende vilde han gaa forbi, men Grevinden kaldte paa ham.

„Hr. Doktor, naar De kun som os er ude at spæse, saa slut Dem dog til os,” sagde Grevinden og fortsatte uden at vente Kurts Gjenvar, videre. „Herrene kender vel allerede hinanden?”

Kurt løstede sin Hat, men Artl gjengældte ikke Hilsenen, og om hans Mund var der et stolt, afvisende Smil. Det synes at ærgre ham, at Grevinden havde opfordret Hagenborg til Ledfælgelse.

Ikke alene Kurt havde bemærket det ligefrem fornærmende Smil, som Artl havde, men ogsaa Ella saa det; hendes Ansigt viste sig ved et flygtig Træk med Øjnene.

„Vi var midt i en ganske interessant Samtale,” sagde Ella, henvendt til Kurt. „Vi talte om, hvilken Kunst der burde have Forrang, Malerkunsten eller Musikken. Jeg stiller Malerkunsten højest, Hr. Doktor von Artl Musikken, hvad er Deres Mening?”

„Jeg sætter ubetinget Malerkunsten højest,” gav Hagenborg til Svar.

„Ser De, Hr. Overtstabslæge!” sagde Ella.

Artl trak paa Skuldrene.

„Saadan almindelige Betragtninger beviser intet, thi som virkelig Bevis er Søgtidsskab nødvendigt,” svarede han uden at værdige Kurt et Blik.

„Hr. Doktor Hagenborg, vil De nærne os de Grunde, paa hvilke Deres Mening støtter sig,” sagde Ella ventligt videre.

„Jeg stiller Malerkunsten højere som Kunst, fordi dens Virkning er dybere og mere vidstrækkende. Musikken virker paa vor Følelse, vort Humør, den fremkalder en vis Stemning hos os, medens Malerkunsten derimod besidder kraft til at vække aandelige Forestillinger og Tanker hos os. Den hæver sig derved højt over det rent sandfælige Indtryk.”

„De samme Grunde har ogsaa jeg anført, men dog ikke saa klart og fort,” sagde Ella slynlig glad. „Hr. Overtstabslæge, nu maa De give fortalt.”

Grev von Artl's Svar blev afbrudt af en Tigger, der med Huen i Haanden bad om en Gave. Det var en endnu ung Mand, men hans matte Dine vidnede om megen Elendighed.

„Gaa bort!” raabte Artl befalende.

Kurt blev staaende og tog sin Pengepung; han gav den bedende en Daler.

Ogsaa Ella var bleven staaende og ventede paa Hagenborg.

„Man understøtter Betseriet ved at give Tiggerne,” sagde Artl. „Det er utaalagligt, paa enhver Spæsergang at blive anholdt af saadanne Menneker som ikke har Lyst til at arbejde. Politiet skulde være strengere, og indspærre enhver Tigger i et Arbejdsbus, det vilde hjælpe.”

„Jeg giver gerne til de ulukkede, men ogsaa jeg er en Fjende af det offenslige Betseri,” sagde Ella. „Man understøtter i de fleste tilfælde uværdige. De har givet denne Mand temmelig rigelig,” tilføjede hun til Kurt, der atter gik ved hendes Side.

„Det er en ulukkig,” forstrebte Kurt.

„Enhver Tigger giver sig ud for en ulukkig,” sagde Overtstabslægen. „Politiet maatte egentlig ogsaa give dem Straf, som understøtter Tiggeriet igjennem Gaver.”

„Kender De da denne Mand?” spurgte Grevinden Hagenborg.

„Ja! Det er en ulukkig, som Skjæbnet meget svært har hjemført. Hans højre Arm er lam, og han er derfor ikke i Stand til at fortjene sit Underhold. Han har havt en Stilling som Portier, men ved Sygdom har han mistet denne.”

„Hvorledes har De lært denne Mand at kende?” spurgte Ella.

Kurt tøvede et Minut med Svaret, hans Dine gled flygtig hen over Artl's Ansigt, det spottende Træk i dette forbitrede ham.

„Det er snart otte Aar siden, jeg lærte ham at kende,” sagde han saa. „Som etaarig frivillig adjutant jeg min Værnepligt og var indtraadt i Artilleriet. En Svagheit i højre Fod, som jeg før har lidt af, blev der ikke taget Hensyn til ved Underfølgelsen af Vægen. Denne gamle Skæde, Inflammation i en Lednakkelse i Foden, blev hurtig oprevet ved Anstrængelsen under Øvelsen. Jeg led i Uger og Maaned og var bange for, at jeg skulde miste Foden. Jeg var aldeles utjenstydigt, men blev alligevel ikke kasteret — den Væge, som ved den første Undersøgelse af min soage Fod, slet ikke havde taget Hensyn til dette, var imod Kassation. Jeg blev bragt til Lafaretet og maatte dele Værelse sammen med fem a seks andre syge. Iblændt dem befandt sig ham, som jeg nylig har givet Understøttelse; der lærte jeg ham at kende. Han var Snekter og tjente ligesom jeg ved Artilleriet. Ved en Øvelse blev han, da Styrtet i strakt Galop fo'r hen over et meget ujevnt Terræn, slængt fra den Forsstillingskasse, hvorpaa han sad, og et Hjul gik over hans ene Arm. Da jeg lærte Manden at kende, var den brudte og kvæstede Arm allerede igjen helbredet, men den var fuldstændig stiv og udbygtig til Arbejde. Manden var ikke mere anvendelig til Tjenesten, men alligevel blev han tilbageholdt paa Lafaretet. Han havde i Følge Lovens Berettigelse til Invalidepensjon, da han var bleven arbejdsudbygtig i Tjenesten, og denne Berettigelse søgte man at indskrænke ham — at fratage ham. Den Stabslæge, der behandlede ham, blev

ved at trænge ind paa Manden, for at faa ham til at underskrive, at han afstod fra denne Ret, fordi Uheldet skulde sket ved hans egen Skyld, idet han ikke var bleven slængt af hoidis han havde holdt sig ordentlig fast. Det blev heller ikke i Udsigt, hvis han gav en saadan skriftlig Erklæring, at han hurtigt vilde blive afstediget fra Militærtjenesten. Den ulukkede vægrede sig og forstrebte, at han havde en Skyld, og enhver, som havde siddet paa en Forsillingskasse naar Styrtet færet i hurtigste Galop over et ujævnt Terræn, ja selv, over Grave, kan kun undre sig over, at der ikke er flere Ulykker. Han pegede under Taarer paa, at han for hele sit Liv var bleven en Skræbling; han kunde ikke drive sin Profession, derfor kunde han endnu daarlighedsomt være Understøttelse af Invalidekassen. . . .”

„Og dog blev denne nægter ham!” faldt Ella over ind.

„Og dog!” gjentog Kurt langsomt. „Jeg fik Manden med den ulukkede, da hans stille Karakter gjorde meget godt Indtryk. Han fortalte mig sin Levnedsskildring det Haab, som en Gang havde opfyldt ham, men som paa en Gang var blæst bort. Han var i Stilhed fortæller med en Snekermesters Datter, hos hvem han før havde arbejdet; han elskede oprigtig Vigen og vilde anholde om hendes Haand hos Moderen, saa snart hans Tjenestetid var omløb. Denne Drøm var nu forbi, da han ikke som Skræbling var i Stand til at ernære en Kone. Jeg har ofte set den arme sidde stille og græde, og det har hver Gang fremdraget Stik i mit Hjerte. Hvad han fortalte mig, havde han ogsaa faa meddelt Vægen, men denne blev alligevel ved det forrige, at han skulde undertege Frastrøninger. . . .”

„Ja, under de Frastrøninger, saa kan De i Morgen gaa, hør hen De vil,” svarede Vægen koldt. — „Jeg kan ikke undertege Understøttelsen,” raabte den arme grædende. „Hvad kan jeg da begynde paa, da jeg ikke kan arbejde med den ene Arm. Mit hele Liv er nu bleven ødelagt!” — „De har allerede for bettet, hvad der er bemærket i Deres Brevbog, nu kan De begynde paa det igjen,” gav Stabslægen til Svar.

„Hj, hvilken Raahed!” raabte Grevinden højt.

„Jeg maa endnu tilføje nogle Ord til Forklaring, sagde Kurt videre. „Lægen tog af Snekterens Vandbrøge af hans Frakke, og den vilde, at Manden var omtrent for nar siden straffet med nogle Dages Fængsel for at have Som Haandværksjænder var han vandret med nogle Rommerater igjennem en By for Spøg og forbi han troede, at han fægte horte med til Haandværksbrug, og at en dag Gefell ogsaa maatte have dette, havde han ved en Dør om en Gave; en Genarm havde truffet ham i den, han blev straffet derfor med nogle Dages Arrest. Det var hans Forberedelse; det var derpaa Vægen paaberaadede sig, han kunde jo vdbblive at bette.”

„Det er uhyr raat! I Rusland vilde det kun lide sig forundret mig, men i Tyskland!” raabte Ella. „Og hvorledes var den ulukkede videre Skjæbne?”

„Jeg blev kun to Dage derefter i Lafaretet, da jeg blev kasteret paa Grund af Utjenstydighed. Den arme er kommen ud af min Synskreds, jeg kender ikke hans senere Skjæbne, indtil jeg saa ham igjen for omtrent et Hjerbtid aar siden. Af Fortvivlelse og paa Grund af vedholdende Paatvængen, havde han endelig understrevet, og nu — han drevet af Roden til at bette, thi han finder ikke noget Arbejde, som han kan udrette med den venstre Arm alene.”

„Hr. Doktor, De beviser mig en stor Tjeneste, hvis De vil opføge den ulukkede,” sagde Grevinden. „Jeg vil gjerne understøtte den arme, og det endog saa rigelig, at han kan behøve at tiegen.”

Ved Vejen holdt Grevindens Bogen, som hun havde sendt forud. Hun traadte end i den for at gjøre tilbage til Staden.

„Hr. Doktor, forglem ikke min Bøn,” vendte hun sig endnu en Gang til Kurt.

Overtstabslægen var hende behjælpelig med Indsigten i Bognen. Hans Haand rystede let.

„De ser meget bleg ud,” bemærkede Ella.

„Jeg føler mig ikke ganske vel,” gav Kurt til Svar.

„Som Væge burde De egentlig ikke blive syg,” sagde Ella spøgende.

Bognen satte sig i Bevægelse, og allerede saa Minderne efter var den forfunden ved en Bøjning paa Gaden.

Hagenborg fortsatte sin Spæseretur og var igjen ved ind paa en Sidevej, da han fornem hurtige Skridt bag sig og hørte sit Navn blive raabt. Han vendte sig om, og Overtstabslæge Artl stod foran ham med et blegt Ansigt og ophibede, blinkende Dine.

„Hr. Doktor, jeg vil kun rette det Spørgsmaal om Dem: Hvorfor har De fortalt Grevinden den Historie, udbød Artl, idet han havde Nisje med at beherske. „Maak jeg tor vente et Svar.”

„Sikkert,” sagde Kurt rolig. „Jeg havde to Grunde for det første var det min Hensigt at undskyde den ulukkede Handling; for det andet, fordi De udtalte Dem saa haardt, da han bad om en Gave. Hans Historie er meget interessant; Fru Grevinden hørte jo hele Tiden meget opmærksom efter.”

Artl bed i Underlæben med sine Tænder; hele hans Ansigt synes at bæve let.

„Bil De ogsaa nærne Grevinden Raadet paa Stabslægen?” spurgte han.

„Det ved jeg ikke endnu, men det vilde maalt interessere Grevinden at lære Raadet at kende.”

„Vov paa det!” udbød Artl truende. „Jeg vil ligesom hurtig anklage Dem for Vagvaktelse!”

„Denne Trusel vil ikke i mindste Maade holde mig tilbage. Det vil ikke falde mig svært at føre Bevis for Sandheden af mine Ord.”

„Bed hjem? Haha! Tror De, at der lægges saa ligesom Væge, hvad et forfornemt Menneker, en Tigger eller Dag behøves kun en simpel Anklage af mig til Politiet, Menneker bliver paa ny straffet paa Grund af Værelset!”

(Fortfætt.)